

WOESTIJNE, Karel van de, letterkundige (Gent 10 maart 1878 - Zwijnaarde 24 augustus 1929).

Studeerde aan het Gentse atheneum, waar hij onder invloed van J. Haller von Ziegesar overging van de moderne naar de Latijnse afdeling. Hij bekleedde een leidende positie in de letterkundige en Vlaamsgezinde kring van de Heremanszonen, wier jaarboek in 1897 vrijwel alleen door hem, onder diverse pseudoniemen, werd gevuld. Ook werkte hij mee aan *Vlaamsch en Vrij, Land en Volk, Eigen Haard* e.a. In deze jeugdperiode, waarin hij uiting gaf aan zijn liefde voor de klassieken, zijn anarchisme, zijn Vlaamsgezindheid, manifesteerde zich reeds zijn individualistische oriëntatie, die de grondslag bleef van zijn leven en werk. Tijdens zijn laatste atheneumjaar had hij S. Streuvels en E. de Bom leren kennen en werkte hij regelmatig mee aan *Van Nu en Straks*. Van 1897 tot '98 liep hij college aan de Rijksuniversiteit te Gent als vrij student in de Germaanse filologie en werkte hij mee aan *Neerlandia*. In *Van Nu en Straks* kreeg zijn individualistische gerichtheid een ruimere dimensie, vermengd als ze werd met de kosmopolitische geest van deze beweging die hem, volgens zijn eigen getuigenis, werkelijk gevormd heeft. Hij onderging de invloed van de Franse symbolisten en van de Fransschrijvende Vlamingen en bewonderde hun grote taalvirtuositeit. Van 1900 tot '04 en van 1905 tot '06 woonde hij te Sint-Martens-Latem, waar zijn sterk autobiografische poëzie in hechte verbondenheid met de natuur haar eerste hoogtepunt bereikte (*Het Vaderhuis*, 1903; *De Boomgaard der Vogelen en der Vruchten*, 1905).

In 1906 vestigde hij zich als correspondent van de *Nieuwe Rotterdamse Courant (NRC)* te Brussel, waar hij in 1911 een betrekking kreeg bij het minis-

terie van Onderwijs. In zijn verslagen in de NRC nam hij ten aanzien van concrete feiten een duidelijk Vlaamsgezind standpunt in en getuigde hij van een intens meeleven met de V.B.

Dat hij de Vlaamse zaak met vuur verdedigde, was niet in tegenspraak met zijn individualistische geaardheid als kunstenaar, want hij was ervan overtuigd, dat hij de strijd van zijn volk voor sociale en ethisch-culturele verheffing het best diende door zo authentiek mogelijk naar eigen aard te scheppen. De oprechtheid van zijn stellingnemen sprak ook uit *Kunst en Geest in Vlaanderen* (1911). In de *Leemen Torens* (1928), een roman in briefvorm aan Herman Teirlinck, die hij in 1918 begon, hekelde hij de Belgische politiek die een der voornaamste oorzaken was van Vlaanderens gebrek aan zelfbewustzijn. De onderwijstoestanden in Vlaanderen die eveneens een vernedering voor de Vlaming betekenden stelde hij aan de kaak. Scherpe kritiek oefende hij uit op de al te eenzijdige politieke gerichtheid van het meeting-flamingantisme. De leiders van de V.B. lieten zich al te dikwijls beïnvloeden door persoonlijke belangen of door de machthebbers, zodat de V.B. volgens hem een kern van lafheid en onbetrouwbaarheid in zich droeg. Zelf legde hij vooral op het sociaal-economisch aspect van de V.B. de nadruk.

Zeer negatief stond hij tegenover het activisme. Dit noemde hij een dom anachronisme dat op een voor Vlaanderen valse tegenstelling tussen Latijnse en Germaanse cultuur berustte. Reeds in 1906 had hij in zijn brieven in de NRC stelling genomen tegen het pangermanisme. In 1919 verbond minister van Onderwijs J. Destrée hem aan zijn kabinet als Vlaams secretaris. Hoewel Van de Woestijne de politiek van de activisten afkeurde, maakte hij van deze positie toch gebruik om verscheidenen die hierom na de oorlog vervolgd werden, te redden. In 1920 benoemde Destrée hem tot docent in de Nederlandse letteren aan de universiteit te Gent. K. van de Woestijne verliet Brussel toen, woonde tot 1925 te Oostende, daarna te Zwijnaarde. Hij bleef verder als correspondent aan de NRC verbonden. Van de Woestijne werd begraven op het Campo Santo te Sint-Amandsberg.

LITERATUUR: J. Mesnil, *De anarchistische beweging* (1900); - E. d'Oliveira, *De jongere generatie (vervolg op de mannen van '80)* (1914); - J.A. Goris, *Karel van de Woestijne* (1920); - J. Eeckhout, *Herinneringen aan Karel van de Woestijne* (1930); - *Karel van de Woestijne in Litteraire schetsen* (1940, p. 118-181); - P. Minderaa, *Karel van de Woestijne, zijn leven en werken* (1942); - U. van de Voorde, *Essay over Karel van de Woestijne* (1942); - F. Toussaint van Boelaere, *Marginalia bij het leven en werk van Karel van de Woestijne* (1944); - A. Westerlinck, *De psychologische figuur van Karel van de Woestijne als dichter; een literair psychologische studie* (1952); - H. Teirlinck, *Karel van de Woestijne, 1878-1929* (1956); - M. Rutten, *Karel van de Woestijne* (1970).